

Minister Zdrowia

ZPP.050.56.2025.DL

Warszawa, 27 lipca 2025

Pan

Szymon Hołownia

Marszałek Sejmu

Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

odpowiadając na interpelację nr 10629 złożoną przez Pana Ireneusza Rasia, Posła na Sejm Rzeczypospolitej Polskiej, w sprawie projektu ustawy o zmianie ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, uprzejmie proszę o przyjęcie poniższych informacji.

Uprzejmie informuję, że postulaty zawarte w rezolucji nr 10/XIV/2024 Rady Miasta Krakowa z dnia 20 listopada 2024 r., skierowanej pierwotnie do Kancelarii Prezesa Rady Ministrów, były przedmiotem analizy Ministerstwa Zdrowia a odpowiedź w tej sprawie, skierowana do Pana Jakuba Koska, Przewodniczącego Rady Miasta Krakowa, udzielona została pismem z dnia 23 grudnia 2024 r.

Odnosnie do pierwszego postulatu wskazanego w ww. rezolucji, dotyczącego zmiany przepisu art. 18 ust. 10 pkt 3 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, zwanej dalej „ustawą”, poprzez zmianę przesłanki cofnięcia zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych z: „w związku ze sprzedażą napojów alkoholowych” na: „w związku z działalnością punktu sprzedaży” wskazano, że Ministerstwo Zdrowia, po konsultacji z Krajowym Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom (KCPU), nie znajduje uzasadnienia dla jej uwzględnienia. Zgodnie z ww. przepisem ustawy zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych cofa się w przypadku powtarzającego się co najmniej dwukrotnie w okresie 6 miesięcy, w miejscu sprzedaży lub najbliższej okolicy, zakłócania porządku publicznego w związku ze sprzedażą napojów alkoholowych przez dany punkt sprzedaży, gdy prowadzący ten punkt nie powiadamia

organów powołanych do ochrony porządku publicznego. Oznacza to, że aby doszło do cofnięcia zezwolenia muszą zostać spełnione kumulatywnie następujące przesłanki:

- 1) w okresie 6 miesięcy doszło co najmniej dwukrotnego zakłócenia porządku publicznego;
- 2) doszło do „zakłócenia porządku publicznego” – chodzi tu nie tylko o popełnienie wykroczenia wskazanego w przepisie art. 51 ust. 1 kodeksu wykroczeń (zakłócanie spokoju, porządku publicznego i ciszy nocnej), ale wszelkich czynów zabronionych, których konsekwencją jest zakłócenie porządku publicznego czyli np. spożywanie napojów alkoholowych wbrew zakazowi, bójki/pobicie, niszczenie mienia itp.;
- 3) zakłócenie musi nastąpić w miejscu sprzedaży lub jego najbliższej okolicy;
- 4) ponadto należy udowodnić związek przyczynowo-skutkowy pomiędzy wystąpieniem zakłócenia porządku publicznego, a sprzedażą napojów alkoholowych (zakłócenie porządku publicznego w związku ze sprzedażą napojów alkoholowych przez dany, konkretny punkt sprzedaży);
- 5) gdy prowadzący ten punkt nie powiadamia organów powołanych do ochrony porządku publicznego.

Takie sformułowanie przesłanek cofnięcia zezwolenia rzeczywiście powoduje, że do skutecznego cofnięcia zezwolenia dochodzi jedynie, gdy dojdzie do wyczerpania wszystkich powyższych przesłanek. Mechanizm ten z jednej strony ma chronić przedsiębiorców przed pochopną decyzją organu, z drugiej strony zapewniać eliminację z rynku sprzedaży napojów alkoholowych nierzetelnych sprzedawców. Warto w tym miejscu przytoczyć orzecznictwo w tej kwestii: „zakłóceniem porządku publicznego w rozumieniu art. 18 ust. 10 pkt 3 ustawy o wychowaniu w trzeźwości są wszelkie nieakceptowalne z punktu widzenia porządku publicznego zdarzenia mające związek z dystrybucją napojów alkoholowych, niekoniecznie z nabyciem przez konkretnego uczestnika zdarzenia alkoholu w danym punkcie, a o związku przyczynowym pomiędzy zakłóceniem porządku publicznego a sprzedażą napojów alkoholowych można mówić gdy zostanie wykazane, że gdyby nie sprzedaż napojów alkoholowych to nie doszłoby do zakłócenia porządku publicznego. W sytuacji gdy nie zostanie stwierdzone, że osoby zakłócające porządek publiczny są pod wpływem alkoholu, nie można uznać aby wykazano omawiany związek przyczynowy” (*vide* wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach z dnia 22 marca 2023 r. sygn. akt III SA/GI 844/22).

KCPU (a wcześniej Państwowa Agencja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych - PARPA) od wielu lat otrzymuje sygnały od samorządów lokalnych, że wykazanie ww. związku przyczynowo-skutkowego w postępowaniach administracyjnych w przedmiocie

cofnięcia zezwolenia jest trudne i wiele spraw, w których cofnięto zezwolenie w pierwszej instancji, nie utrzymuje się w instancji odwoławczej. Niemniej jednak nie uzasadnia to jednakże zasadności zmiany przesłanki w postaci „zakłócania porządku publicznego w związku ze sprzedażą napojów alkoholowych przez dany punkt sprzedaży” na „zakłócania porządku publicznego w związku z działalnością punktu sprzedaży”. Wydaje się, że skoro przepis dotyczy cofnięcia zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych, to zakłócenia porządku publicznego powodowane przez klientów ww. punktu muszą mieć związek ze sprzedażą napojów alkoholowych w danym punkcie sprzedaży, a nie generalnie z jego działalnością.

Wartym podzielenia wydaje się postulat zakazu wydawania zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych – przez okres jednego roku - w punkcie, w którym zezwolenie zostało cofnięte z uwagi na zakłócanie porządku publicznego. Zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych mają charakter podmiotowo-przedmiotowy. Oznacza to, że cofnięcie zezwolenia odnosi się do konkretnego przedsiębiorcy oraz konkretnego punktu sprzedaży napojów alkoholowych. W praktyce przedsiębiorcy wykorzystują ten fakt występując o nowe zezwolenie w tym samym punkcie posługując się inną formą działalności gospodarczej (np. osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą zakładają spółki prawa handlowego lub inna osoba z rodziny rejestruje działalność i występuje o zezwolenie) obchodząc tym samym sankcję związaną z cofnięciem zezwolenia. Wydaje się, że taki zakaz mógłby przyczynić się do wyeliminowania z rynku sprzedaży napojów alkoholowych nierzetelnych sprzedawców i zabezpieczenia miejsc, w których dochodzi do zakłócania porządku publicznego w związku ze sprzedażą napojów alkoholowych.

Postulat dotyczący waloryzacji stawek opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych również należy uznać za zasadny. Warto przypomnieć, że obecnie za całoroczne zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych o zawartości do 4,5% oraz piwa przedsiębiorca płaci jedynie 525 zł (w pierwszym roku obowiązywania zezwolenia). Wysokość opłat nie była zmieniana od wielu lat i stawki te wydają się nie przystawać do obecnej rzeczywistości cenowej. Zwiększenie stawek opłat pozwoliłoby zwiększyć pulę środków przeznaczonych na realizację zadań gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, a także przyczyni się – po stronie przedsiębiorców - do bardziej racjonalnego podejmowania decyzji o rozpoczęciu działalności w przedmiocie sprzedaży napojów alkoholowych.

Oba powyższe postulaty wymagają poddania dalszym analizom przed rozpoczęciem ewentualnych prac legislacyjnych umożliwiających ich wdrożenie.

Odnośnie do postulatu dotyczącego zmiany przepisów dotyczących kontroli wieku osób nabywających napoje alkoholowe, wskazano wówczas na ujęty w Wykazie prac

legislacyjnych i programowych Rady Ministrów projekt ustawy o zmianie ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (numer w wykazie UD147), którego założenia stanowią odpowiedź m.in. na zdiagnozowany problem jakim są niepożądane i niebezpieczne praktyki dotyczące wyglądu opakowań napojów alkoholowych.

W projekcie ustawy zaproponowano m.in. zmianę w art. 15 ustawy, nakładającą na sprzedawców lub podających napoje alkoholowe obowiązek odmowy sprzedaży lub podania napojów alkoholowych osobom, które nie okazały dokumentu potwierdzającego ich wiek. Przy czym konstrukcja proponowanego przepisu obliuguje każdorazowo sprzedawcę lub podającego do żądania okazania powyższego dokumentu, w przypadku wątpliwości co do ukończenia przez nabywcę 18. roku życia. Obecnie, w przypadku wątpliwości co do pełnoletności nabywcy, sprzedający lub podający napoje alkoholowe jest uprawniony do żądania okazania dokumentu stwierdzającego wiek nabywcy.

Odnosnie zaś kwestii wprowadzenia zakazu sprzedaży napojów alkoholowych w opakowaniach o niewielkiej pojemności, z uwagi na obowiązujące przepisy ustawy z dnia 7 maja 2009 r. o towarach paczkowanych (Dz. U. z 2022 r. poz. 2255) wdrażającej dyrektywę PE i Rady ustanawiającą zasady dotyczące nominalnych ilości produktów w opakowaniach jednostkowych, która w załączniku nr 1 określa dopuszczalne nominalne ilości napojów alkoholowych, nie zidentyfikowano możliwości wprowadzenia zakazu sprzedaży tzw. „małpek”.

Niemniej jednak w 2021 r. z inicjatywy Ministra Zdrowia do kategorii opłat za zezwolenie na obrót hurtowy, o którym mowa w art. 9 ust. 1 i 2 ustawy, dodana została opłata dotycząca zaopatrywania w napoje alkoholowe o ilości nominalnej napoju nieprzekraczającej 300 ml przedsiębiorców posiadających zezwolenie na sprzedaż detaliczną napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży.

Opłata wynosi 25 zł za każdy litr 100% alkoholu w ww. opakowaniach, w które zaopatrzone sprzedawcę detalicznego.

Wpływy z opłaty stanowią w 50% dochód własny gmin. Pozostałe 50% stanowi przychód Narodowego Funduszu Zdrowia. Wpływy z opłat stanowiące dochód gminy przeznaczają na działania mające na celu realizację lokalnej międzysektorowej polityki przeciwdziałania negatywnym skutkom spożywania alkoholu (zatem zadania własne samorządu gminy związane przykładowo z polityką społeczną, zdrowotną lub inne działania związane z profilaktyką lub rozwiązywaniem problemów związanych ze spożyciem alkoholu), z kolei przychody Narodowego Funduszu Zdrowia są przeznaczane na działania profilaktyczne i

świadczenia opieki zdrowotnej związane z opieką psychiatryczną, leczeniem uzależnień oraz innych następstw zdrowotnych spożycia alkoholu.

Przedstawiając powyższe uprzejmie informuję, że w związku z dużą liczbą uwag zgłoszonych do projektu ustawy o zmianie ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, w tym uwag o charakterze rozszerzającym proponowane przez Ministerstwo Zdrowia rozwiązania, w najbliższym czasie planowane jest skierowanie projektu ustawy do ponownych konsultacji publicznych. W związku z tym uprzejmie wskazuję na możliwość zgłoszenia uwag do projektu ustawy w ramach etapu konsultacji publicznych. O takiej możliwości poinformowano także Pana Łukasza Sęka, Zastępcę Prezydenta Miasta Krakowa, w odrębnej korespondencji dotyczącej postulatów w zakresie zmian ustawy w czerwcu br.

Przetawione postulaty, skierowane przez Miasto Kraków w ramach Unii Metropolii Polskich, także były przedmiotem analizy Ministerstwa Zdrowia. Odpowiedź w tej sprawie została udzielona pismem z dnia 17 czerwca 2025 r. znak: ZPP.054.401.2025.DL. Niektóre z nich są zbieżne z postulatami ujętymi w ww. rezolucji.

Odnosząc się do pozostałych postulatów, począwszy od sformułowanego w lp. 3 zestawienia, dotyczącego uregulowania kwestii dotyczących sprzedaży napojów alkoholowych przez Internet, uprzejmie informuję, że w projekcie ustawy o zmianie ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (UD 147) skierowanym do konsultacji publicznych w dniu 12 marca 2025 r., nie udało się uzyskać jednogłośności Zespołu ds. Programowania Prac Rządu co do uwzględnienia kwestii jednoznacznego zakazu sprzedaży napojów alkoholowych na odległość, w tym za pośrednictwem Internetu.

Postulat wskazany w lp. 4 wymaga uszczegółowienia i dodatkowego uzasadnienia, ponieważ niezrozumiałe pozostaje w jakim celu przedsiębiorca miałby uzyskiwać zezwolenie na podstawie art. 18¹ ust. 4 ustawy i korzystać z niego w punkcie, w którym sprzedaż napojów alkoholowych jest prowadzona na podstawie zezwolenia na sprzedaży napojów alkoholowych, o którym mowa w art. 18 ustawy. Ponadto wyjaśnienia wymagają ryzyka związane z wystąpieniem opisanych praktyk. Podkreślić należy, że do wydawania zezwoleń o których mowa w art. 18¹ ust. 4 ustawy nie stosuje się m.in. przepisu art. 18 ust. 5 pkt 5 tj. wskazania adresu punktu sprzedaży

Odnosnie do postulatu wskazanego w lp. 5 zestawienia dotyczącego wykreślenia ust. 3b w art. 18 ustawy, wskazać należy, że przywoływane kryterium jak największej odległości punktu, w którym ma być prowadzona sprzedaż napojów alkoholowych od najbliższego

działającego punktu sprzedaży napojów alkoholowych, stosowane w przypadku gdy liczba wniosków o wydanie zezwolenia przewyższa ich maksymalną liczbę, o której mowa w art. 12 ust. 1 ustawy, jest stosowane w pierwszej kolejności. Zgodnie z omawianą regulacją w następnej kolejności stosowane jest kryterium prowadzenia przez wnioskodawcę jak najmniejszej liczby punktów sprzedaży. Do dokonania analizy zasadności wprowadzenia zmian w omawianym przepisie pomocne byłoby przedstawienie propozycji innych, alternatywnych kryteriów rankingowania wniosków o wydanie zezwolenia w przypadku, gdy liczba wniosków przewyższa maksymalną liczbę zezwoleń.

Odnośnie do postulatu wskazanego w lp. 6 zestawienia wskazano na odpowiedź na pismo Pana Aleksandra Miszalskiego, Prezydenta Miasta Krakowa, z dnia 27 stycznia 2024 r. (znak: SA-06.7340.9.25.2024) w tej sprawie, w którym w podsumowaniu wskazano że konieczność zgłaszania do organu zezwalającego aktualnej siedziby i adresu przedsiębiorcy jest istotna dla prawidłowej komunikacji pomiędzy urzędem a przedsiębiorcą. Jest to podstawowa informacja pozwalająca na kontakt z danym przedsiębiorcą, bez której urząd nie jest w stanie prowadzić skutecznej komunikacji. Profesjonalne podmioty prowadzące działalność w przedmiocie sprzedaży napojów alkoholowych powinny rzetelnie wypełniać obowiązki, jakie nałożył na nie ustawodawca i ponosić ewentualne konsekwencje ich niewypełnienia. Takie uchybienie, *de facto* paraliżujące pracę organu (poprzez brak kontaktu z przedsiębiorcą), w ocenie Ministra Zdrowia niewątpliwie nie może pozostać bez sankcji. Natomiast odnośnie do nowelizacji omawianych przepisów wskazano, że wymaga to przeprowadzenia gruntownej analizy, ze szczególnym uwzględnieniem zasadności merytorycznej takiej nowelizacji, w ramach której będzie można rozważyć wprowadzenie innej sankcji, która równie skutecznie co cofnięcie zezwolenia mobilizowałaby przedsiębiorców do wypełniania ustawowego obowiązku.

Odnośnie do postulatu sformułowanego w lp. 7 zestawienia, ponownie uprzejmie informuję, że w projekcie ustawy o zmianie ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych zaproponowano pakiet rozwiązań dotyczących promocji napojów alkoholowych:

- nadanie nowego brzmienia przepisowi ustawy definiującemu określenie promocji napojów alkoholowych, przez uzupełnienie go o: sprzedaż napojów alkoholowych z zastosowaniem upustów, rabatów, bonifikat, pakietów i programów lojalnościowych, darowizn, nagród, wycieczek, gier losowych, zakładów wzajemnych, wszelkich form użyczeń, transakcji wiązanych, wszelkiego rodzaju talonów i bonów oraz udzielania innych niewymienionych z nazwy korzyści majątkowych lub osobistych dla nabywcy napojów alkoholowych.

Uszczegółowienie definicji działalności będącej promocją napojów alkoholowych ma na celu wykluczenie wątpliwości interpretacyjnych w tym zakresie oraz wyeliminowanie negatywnych oddziaływań, w których konsekwencji spożycie alkoholu może się zwiększać;

- ujednoczenie zakazu promocji wszystkich napojów alkoholowych przez uzupełnienie generalnej zasady zakazującej promocji napojów alkoholowych o promocję piwa. Kolejną propozycją mającą na celu wzmocnienie proponowanej interwencji jest zmiana obecnego brzmienia art. 13¹ ust. 9 ustawy, wprowadzającego wyjątek od generalnej zasady zakazu promocji napojów alkoholowych przez wykreślenie z niego wydzielonych stoisk;
- zmianę przepisu mającą na celu m.in. zwrócenie uwagi na problem nielegalnej reklamy i promocji napojów alkoholowych przez zaostrzenie sankcji karnej, którą zagrożone jest prowadzenie reklamy i promocji niezgodnie z przepisami ustawy. Obecnie przestępstwo to zagrożone jest grzywną w wysokości od 10 000 do 500 000 złotych. W projekcie ustawy zaproponowano podniesienie minimalnej oraz maksymalnej wysokości kary grzywny od 20 000 do 750 000 zł oraz uzupełnienie katalogu kar o ograniczenie wolności, z możliwością zastosowania obu kar łącznie.

Odnosząc do postulatu sformułowanego w lp. 8 zestawienia uprzejmie informuję, że obecnie nie jest planowane wprowadzenie ogólnopolskich ograniczeń w godzinach nocnej sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży. Obecnie Ministerstwo Zdrowia, przy wsparciu Krajowego Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom, obserwuje poziom wdrożenia ograniczeń w nocnej sprzedaży napojów alkoholowych na terenie kraju.

Z wyrazami szacunku
z upoważnienia Ministra Zdrowia
Wojciech Konieczny
Sekretarz Stanu
/dokument podpisany elektronicznie/